

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

Ut[rum] statim euolauerit

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69610](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69610)

De assumptione Fo. lxxi

Inferioribus non sensit defectum sitis et famis. xl. diebus et xl. noctibus. sicut
et helyas. ergo si delectatio spiritus talis et tanta taliter et tantum abstra-
xit hic sensum passionis. et tantum et tantum interruptit. ergo maior ma-
gis abstrahit et magis interruptit. et improporcionabiliter maior impropo-
porcionabiliter magis abstrahit et interruptit. Sed improporcionabiliter
abstrahi a corpore super illud abstrahi quod est secundum actum. et istud abstra-
hi quod est secundum substantiam. et improporcionabiliter interrupti quod est semper
est super illud interrupti quod est ad tempus. ergo improporcionabiliter de-
lectatio maior potest abstrahere animam a corpore secundum substantiam et exclude-
re omnem penam. ergo beatissima virgo mortua fuit pro amore sine dolore.
¶ Item paulus nesciuit in raptu utrum in corpore vel extra corpus. ij. 6
Lxx. ergo intensior raptus animam secundum substantiam abstrahere potest. ¶ Item 7
maiores motus impediunt minores. et natura inclinatur ad carnem et ad
corpus. sed charitas inclinatur a corpore ad christum. iuxta illud. Cupio iam
dissolui et esse cum christo. ergo tamen potest intendi inclinatio sursum quod separat
et abstrahit ab inclinatioe deorsum. ergo charitas tamen potest sursum tra-
here quod anima separat a corpore. et sic morietur pro amore. ¶ Item duorum dolo-
rum maior est medicina minoris. sed anima secundum charitates dolet esse se-
parata a deo. secundum naturam vero dolet dividi a corpore. ergo ille tamen potest
intendi quod istum non contingit sentiri. ergo potest mori sine dolore. ¶ Item quod
quid aptum naturam est inducere languorem si continetur et intendatur potest indu-
cere mortem. sed amor potest inducere languorem. ergo et mortem. ¶ Mi-
nor pars canticoz. ij. quod amore languet. Glo. pro amoris magnitudi-
ne omnia temporalia fastidio. ¶ Ex his pars quod beatissima virgo pro amo-
re et sine dolore mortua fuit. ¶ Item quod statim euolauerit disputa-
bile non est. quod nihil purgabilis habuit. ¶ De assumptione marie.
De ¶ Postea. si statim in anima et corpore assumpta fuerit. ¶ Et videtur
quod non primo per sermonem Hieronymi. Cogitatis me o paula
ubi dicitur. multi nostrum dubitant. ¶ Item Augustinus. de eius assumptione sen-
tentia hec est. ut siue in corpore siue extra corpus nescio deus scit. ¶ Item
Hieronymus. Humanum iudicium non apponat manifestum quod deus volu-
it esse occultum. ¶ Item quicquid non separat a culpa nec a pena. sed omnes
in adam peccauerunt. ergo omnes in suo peccato vel pro suo peccato pu-
niri debent. sed ei imponitur pena. Gen. ij. Pulvis es et in pulvere re-
uerteris etc. ergo omnes in peccato nati corporaliter debent incinerari.
¶ Contra Grego. in collecta. Nec mortis nexibus deprimi potuit quod do-
minum nostrum iesum christum de se genuit incarnatum. ¶ Modo quero quid
appellatur nexis mortis. vel est bonum vel est malum. non bonum. quod omnis
boni capax fuit. ¶ Item bonum non deprimat sed eleuat. ergo nexis non
noiat ibi aliquid boni. Si autem est malum aut est malum culpe aut malum
pene. non culpe. quod mors non est nexis ad culpam. quod post mortem non est

Maria euola-
uit statim ad
celum
Rō pma.

Contra

De assumptōe virginis Marie

status culpe s; pene. Itē nihil dictū ēēt q post mortē nō posset pec-
care. q; esset mater dei. cū post mortē nullus peccet. Si autē est malā
pene. quero quā penā importat nō iehēne. q; ad illā nō neccit mors
q; multi moriūtur qui nō vadūt ad iehēnā. eadē rōne nec ad purga-
torii. q; multi moriūtur qui nō vadūt ad purgatorii. nec etiā p; di-
cere penā tēporalē. q; ad illā nō neccit mors sed absoluit ab illa Itē
nō p; dicere penā mortis. q; beatissima hgo vere mortua fuit. ergo
relinquit q; nō p; scire nisi incineratōem. ergo erit sensus. nō potu-
it nexib; mortis deprimi. id est nō potuit incinerari. Et nisi statim re-
surrexisset fuisset incinerata vt alia corpora. ergo vere surrexit. Item
q; nō fuerit incinerata intelligit manifeste in figura de archa federis
dñi p; quā significabat maria. q; quidē archa constructa fuit de lignis
sechim. quorū natura talis est q; nunq; a vermib; rodūtur nec pfo-
rantur. nec in aquis submersa vnq; putrescunt. sicut solēt alia ligna
facere. ergo sine omī putrefactōe surrexit. Hoc idem etiā clara lu-
ce puidens ps. clamat cū audacia. Surge dñe in requiē tuā. Et sta-
ti m subinfert. Tu z archa sanctificatōis tue. que manifeste dicta cre-
dūtur z in figura de maria. cuius corpus fuit archa corpis xpi. s; ce-
lum nulla figura sed solū rei veritas possidet. ¶ Itē Aug⁹. Maria
2. quādā spēali progiatua honorat a filio possides in ipo corp⁹ qd ge-
nuit. quare nō z corpus p; qd genuit. nisi obuiauerit autoritas nō-
dum p; specta. credo videre qd z p; qd genuit. ¶ Item idē in eodem
3. Thronū dei thalamū dñi celi tabernaculū christi decet ibi esse vbi est
xpus. tantū em thesaurū dignius est seruare celū q; terra. ¶ Itē Au-
4. gustin⁹ in eodē. Letare maria leticia inenarrabili in aīa z corpore. et
infra. Uiat ergo integratē que omniū genuit integritatez. ¶ Item
5. Dionysius de diuī. no. Quoniaz apud ipsos deo acceptos nostros
ierothee quoniaz nos vt nosci z ipse multi nostroz sanctoz fratroz
puenimus ad visionem corporis vite pncipis. z que deum suscepit
aderat z frater dñi Jacobi z Petrus summa z puectissima theolo-
gorū summitas. Sup hūc locuz glosa Maximi vult q; in dormiti-
one nostre dñe fuerūt apostoli z beatus dionysius z magister suus
ierotheus. z post assumptōez corporis fecerūt collatōem. z Ierothe-
us raptus fuit. Et sic videt approbare iste textus dionysii cum suis
glossis illud qd inuenit de assumptōne beate marie virginis corpali
6. ¶ Itē Bern⁹. Nō decuit vt carnē matris sine honore in terra relinq-
7. ret qui honozē parentū sub pcepti discretōe posuit. ¶ Itē Bern⁹. Si
aīa paruuli nōdum nati liquefacta est vt maria locuta est. qd pu-
tas q; nam illa fuerit exultatio celestii ciuiū q; vocē audire z faciē vi-
8. dere z beata ei⁹ p; sentia frui muerūt. ¶ Itē Bern⁹. Nō in mūdo di-
gnior locus virginali vtero in quo dei filiū maria suscepit. nec in ce-

De assumptione Fo. lxxix

Id regali folio in quo maria marie filius sublimauit. ¶ Itē Bernar. 2.
Tempus est loquedi omni carni cum assumit incarnati sibi mater. nec
cessare dicitur a laudibus humana mortalitas. dū sola nostra mortal' na-
tura sup' imortales spūs exaltat in virgine maria. ¶ Itē Aug^o. Tā 10
tam merito integritate incorruptibilitatis non sequitur vlla resolutio
putredinis. ¶ Itē Aug^o. Qui in vita illā pre ceteris honorauit gra-
tia sui ceptus. piū est credere in morte eā pre ceteris honorasse
¶ Itē si merito viuēs pre oīb' dotata est gra. cur mortua nō erit ho-
norāda. ¶ Itē idē in eodē. Quid estimandū est de matre dei vbi dig-
na sit haberi nisi in p'sentia filij. ¶ Itē quecūq; sunt eiusdē nature cū-
dem locū occupāt. si ergo mater et filius sunt eiusdē nature. necesse est
vt sit cū filio mater. ¶ Itē huic assertiōi q's diceret q' bene posset esse
opinio et nō manifesta veritas. ¶ Contra dicit Bern. Sic quilibet
sensu suo abūdat vbi vel certe rōni vel manifeste autoritati nō ob-
uiat qd' sentit. Itē ad idē. Querendū est rōni qd' p'sentiat veritati si-
atq; ipsa veritas autoritas sine qua nec est nec valet autoritas. si er-
go voluit seruare matrē integrā cū virginitatis pudore. cur nō ve-
lit seruare incorruptā a putredinis fetore. ¶ Itē Bern. Si vera sūt
que scripsi gratias tibi ago iesu xpe. qz de sc'ta h'gine matre tua nihil
nisi qd' piū est et dignū est sentire potui. Ecce testimonio ipsius pa-
pe Gregorij et duoz epoz Augustini et Dionysij vnius abbatis ber-
nardi. vno ipoz aploz petri et iacobi pbatū est beatā virginē in cor-
pore et aīa gloriofissime esse assumptā. qd' et rōnib' p'spicuū ē. In pec-
cato em̄ duo sunt Auersio em̄ a bono incōmutabili et p'uersio ad bo-
nū cōmutabile. istis mīdent duo in pena. qz aīa auertit se a sua vita
incidit necitatē auersionis a corpe. cui^o aīa est vita. ex p'uersione ad
nihilū incidit necessitatē redēdi in quasi nihilū. i. in puluere. sed be-
atissima virgo auersa fuit p' originale vnde debuit mori. sed nūq; fu-
it p'uersa actualiter ad aliqd' nihilū. ergo nō debuit incinerari. ¶ Itē
Anselmus. Ad omne p'ueniens deo cui maior rō nō repugnat sequi
tur necessariū. istud est tale. ergo istud necessariū. ¶ Itē a nullo illu-
striū vincit. sed dicit euāgelij Math. xxvij. multa corpa sanctorū sur-
rerunt cū eo et. ergo et ipsa hoc accepit. ¶ Itē dionysius dicit. oēs pro-
prietates inferiorū hnt superiores cū excellentia. ergo cū illud datus
est sanctis inferiorib' vt dicit euāgelij. ergo et summe oīm in patria.
¶ Itē eccl'ie argumentū est illud. iohānes sanctificatus est in vtero
ergo et beata virgo. sed eccl'ia p'clusionē p'cedit et celebrat eius natiui-
tate. q' h' mō arguo a fili. multa corpa sc'toz surrexerūt. q' et brissime
p'gis corpe surrexit. His rōib' et autoritatib' et multis alijs manifestū
ē assumptā eā eē i corpe et aīa. et h' mōis oīb' credim^o eē ver^o Sat^o q'
p'tz. quāt' brissima p'go habuit grās sp'cales circūstantes mortem.

De privilegiatis gratijs Ma.

Ad obiecta. ¶ Ad illud at qd obiectū est de eius morte credim⁹ q mortua est pre amore sine dolore. Et nō est etiā eadē rō de morte dñi. qz cuz illa debuit esse satis factoria in summo ueniebat ⁊ optebat q esset penalis in summo ⁊ etiā uolūtaria in summo. Un̄ fuit spū pmittēte carni impropria. vñ ibi simul in summo mor⁹ fuit naturalis ⁊ rōnalis vñ summū gaudiū ⁊ summ⁹ dolor ⁊ unū fuit materia alterius. qz summe gaudebat q p summū dolorē humanū. genus redimebat. hic autē scz in maria motus rōnalis grā informatus motum natura lē sopiebat ⁊ vincebat. ita vt cū in potētia essz ⁊ charitas vulnerata in summo ⁊ in summo sursum trahebat ⁊ vinculū impediens scz aligantiam corporis dissoluebat.

Ad autorita. ¶ Ad autoritates q opposite sunt ad carnalē assuptōem s̄ginis marie r̄ndemus q quattuor sunt genera supponibiliū. Prim⁹ est Quattuor s̄ ḡna suppoibi. qd ex sacra scriptura ita expresse est determinatum q nec dubitatio nec opinio p̄t circa p̄trariū. de hoc d̄t Dam. Dia q tradita sunt p le gē. p pphetas. p aplos. ⁊ euāgelistas suscipim⁹ ⁊ ueneramur ⁊ cognoscimus nihil vltra req̄rentes ¶ Alter⁹ genus p oppositū ad hoc qd est oīno incertū ⁊ q̄tū ad sententiā ⁊ autoritatē. hoc est simplr apocrifum vel est incertū q̄tū ad autoritatē. sed nō q̄tū ad sententiā et hoc est apocrifum s̄m quid. ⁊ illud ponit dubi⁹. Inter hec duo sunt media ¶ Terciū ergo ⁊ p̄mū mediū est. qñ aliqd nō est determinatū ex scriptura nec p rōnem necariā p̄t. p̄bari. nec etiā p̄t euidentia sumi. sed ex p̄sequētia scripturarū ⁊ apparentijs rōnū p̄t. ⁊ ipsuz et suū oppositū eq̄liter uideri ⁊ psuaderi. ⁊ h̄ p̄p̄t vocari opinabile vt s̄ qdā opinioēs sc̄tōz. vt ē illa Utr̄ oīa s̄l̄ sint creata. ⁊ illa. vtr̄ āgeli s̄l̄ i gratijs creati. ⁊ s̄l̄ia ¶ Quartū gen⁹ ⁊ sc̄dm mediū ē. qd qd ē i scriptura bibliē nō ē exp̄sse determinatū. nec ex euidentia sui manifestū. tñ ex p̄sequētia scripture ⁊ apparentia rōnuz ita est p̄babile q nulla scriptura nulla rō h̄z aliud opponere in p̄trariū. ⁊ illud ē pie credēdū Un̄ p̄mū ē exp̄sse determinatū. sc̄dm est pie credēdū. terciū opinatū. quartū apocrifum. Hierony⁹. ḡ q̄ fuit interpret̄s bibliē loquit̄ vt interpret̄s nihil uolens interfere re nisi qd p̄ bibliā est exp̄sum. Aug⁹. autē vt expositor ⁊ inuestigator nō tñ ponit vel supponit ea q̄ sunt p̄ncipia sc̄ie. sed ea q̄ necariō p̄sequūtur nulla rōne vel autoritate repugnāte. Et sic manifestuz est qualiter beatissima s̄go habuit gratias omniū p̄munes ⁊ speciales

Questio. xxv. est de suis privilegiatis gratijs q̄s ipsa sola ⁊ nulla alia creatura possidet. Querit ergo p̄mo de hoc p̄uilegio qd est peccati im p̄mitas. vtr̄ hoc fuerit p̄uilegiū impatris. ¶ Et videt p̄mo q nō